

PRESSUPOSTOS 2010

El Govern aprova uns Pressupostos al servei de la cohesió social i la recuperació econòmica

- Els comptes inclouen, per primera vegada, els recursos addicionals procedents del nou model de finançament: 2.613 M€ que atenuen la caiguda d'ingressos
- La inversió pública es consolida com un element dinamitzador de l'economia i es manté en màxims històrics amb 6.177 milions d'euros
- Es reforcen les polítiques socials per protegir els sectors més vulnerables en temps de crisi: els recursos per als plans d'ocupació creixen un 23,7%
- El Govern fa dels pressupostos una eina per reactivar l'economia a través de la millora de la competitivitat: els recursos destinats a I+D creixen un 21,7%
- Els ingressos tributaris cauen 4.139,4 M€ (-24,4%), fet que il·lustra la intensitat de la crisi econòmica
- S'apliquen rigoroses polítiques d'austeritat: la despesa pública total baixa un 0,4% en termes homogenis i es redueixen 1.021 llocs de treball administratius
- La davallada dels ingressos combinada amb la necessitat de donar resposta a la crisi obliga el govern a presentar uns comptes amb un dèficit de 6.369,5 M€

El Govern ha aprovat avui el Projecte de Llei de Pressupostos per al 2010, que el conseller d'Economia i Finances, Antoni Castells, ha lliurat posteriorment al president del Parlament. Els comptes per al conjunt del sector públic assoleixen els 39.699 milions d'euros, un 7,3% més que el 2009 (-0,4% en termes homogenis). Els Pressupostos tenen com a eixos prioritaris garantir la cohesió social en temps de crisi i impulsar les mesures necessàries per reactivar l'economia. En un context de dràstica davallada dels ingressos tributaris (-24,4%), el govern aplica també severes polítiques d'austeritat amb l'objectiu de disposar de majors recursos per a les polítiques prioritàries com l'aplicació de la Llei de dependència (+52,7%), l'I+D (+21,7%) o el foment de l'ocupació (+23,7%).

D'acord amb aquests eixos vertebradors, la despesa social representa un 54,7% del total del Pressupost, 1,2 punts més que l'any passat. Es destinaran 506 milions d'euros addicionals a les polítiques de salut i 281 milions d'euros extres a les d'educació. Els recursos destinats a la protecció social dels sectors més vulnerables creixen en 503,4 milions d'euros, 392,7 dels quals es destinaran a l'aplicació de la Llei de dependència. La Renda Mínima d'Inserció augmentarà un 45,2% el seu pressupost.

El segon gran eix de despesa inclou totes aquelles mesures destinades a reactivar l'activitat econòmica: es destinen 121 milions d'euros addicionals als plans d'ocupació i la inversió pública, factor clau per dinamitzar l'economia i millorar les condicions de competitivitat, es manté en nivells de màxims històrics amb 6.177 milions d'euros.

També es preveu una injecció suplementària de 406,9 milions d'euros per als instruments adreçats a facilitar el finançament a les empreses catalanes.

Finalment, en un context de clares restriccions pressupostàries, el govern manté una política d'extrem rigor i austeritat en la gestió dels fons públics, amb la congelació dels sous dels alts càrrecs i del personal directiu, la reducció de 1.021 llocs de treball de suport administratiu i la retallada de 46,5 milions d'euros de despesa en administració i serveis generals.

El Govern català ha elaborat els Pressupostos per a l'any vinent tenint en compte tres factors determinants: la davallada d'ingressos fruit de la recessió, els recursos addicionals provinents del nou model de finançament i, per últim, les restriccions imposades pel marc normatiu i financer en relació al dèficit públic.

Una caiguda dels ingressos tributaris sense precedents

Els ingressos tributaris cauran un 24,4%, fet que reflecteix la intensitat de la crisi econòmica. Durant l'exercici 2010, el Govern no només haurà de fer front a l'impacte de la reducció dels impostos cedits totalment (-17,9%) sinó també, i per primera vegada, a la davallada dels tributs participats com l'IRPF (-17%) o l'IVA (-34,2%), que cauen fruit de la destrucció d'ocupació i la frenada del consum.

El comportament de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats il·lustra fins a quin punt el Govern ha de fer front a severes restriccions financeres. Aquest tribut, molt vinculat a l'activitat immobiliària, registrarà una caiguda del 29,1% el 2010. I no es tracta d'una caiguda aïllada ja que els ingressos previstos per aquest concepte són un 62% inferiors als recaptats el 2006 (2.399 milions menys).

2.613 milions d'euros addicionals gràcies al nou model de finançament

Els Pressupostos del 2010 incorporen, per primera vegada, els recursos addicionals procedents del nou model de finançament. En concret, aquesta transferència del govern de l'Estat suma 2.613 milions d'euros, un import que permetrà atenuar la forta davallada dels ingressos i, al seu torn, reduir el dèficit tendencial que l'administració catalana hagués generat sense aquesta injecció extraordinària.

Els ingressos vinculats al sistema de finançament amb el model anterior haguessin caigut, el 2010, en 4.704,3 milions d'euros (-22%). Gràcies a l'entrada en vigor del nou model acordat el passat mes de juliol, la disminució d'aquest capítol ha estat de 2.091,3 milions d'euros (-9,8%), menys de la meitat.

Incrementa el dèficit per garantir la cohesió social i estimular l'economia

El fort impacte de la crisi en la recaptació provoca que els ingressos no financers de la Generalitat, exclosos els recursos finalistes, siguin 2.325,3 milions d'euros menys que l'any anterior (-11%). Malgrat aquestes restriccions, el Govern català ha de fer front a unes necessitats de despesa creixents vinculades a la protecció dels sectors socials

més vulnerables i a les mesures per reactivar l'economia impulsant la demanda des del sector públic.

Amb aquest objectiu, l'administració catalana generarà dèficit públic, que el 2010 serà de 6.369,5 milions d'euros, un 3,25% del PIB. Es tracta d'una xifra assumible d'acord amb la capacitat financera de la Generalitat a llarg termini i en la línia del dèficit que registraran tots aquells governs que han posat en marxa plans extraordinaris d'estímul fiscal. Per sufragar aquest dèficit públic, el govern català haurà de recórrer a l'endeutament, que augmentarà en 7.761,1 milions d'euros durant l'exercici.

Una inversió per sobre del 6.000 milions d'euros per reactivar l'economia

Malgrat les dificultats financeres derivades de la crisi econòmica, el govern consolidarà l'any vinent el seu esforç inversor, amb 6.177,1 milions d'euros destinats en bona part a la construcció de noves infraestructures. Es tracta d'una clara aposta per a la transformació del nostre patró de creixement que ha de millorar les nostres condicions de competitivitat i, al mateix temps, contribuir a reactivar l'economia i sostenir l'ocupació.

El govern invertirà 682 euros per habitant, una xifra que contrasta amb els 365 que es destinaven a l'obra pública el 2003. Aquest esforç inversor, que representa un 2,46% del PIB, se centra molt especialment en les infraestructures de transport, a les quals es destinaran 2.577,2 milions d'euros (41,7% del total). També destaquen els 655 milions dedicats als equipaments relacionats amb el cicle de l'aigua. L'aposta per les polítiques socials té, també, una traducció molt visible en el capítol inversor: es destinaran 523,4 milions a infraestructures educatives, 382,2 milions a equipaments sanitaris, i 334,8 milions a construir nous habitatges.

La força inversora de l'administració catalana s'observa, també, en el grau d'execució assolit el 2008, any en què es va executar un 114,3% de la inversió programada (5.507 milions d'euros). Aquesta xifra contrasta amb al grau d'execució de períodes anteriors: entre el 1998 i el 2003 la Generalitat va liquidar, de mitjana, un 79,1% de la inversió; entre el 2004 i el 2008 aquest percentatge va augmentar fins al 89,9%, una cota rècord.

La inversió de la Generalitat se sumarà a la que realitzaran la resta d'administracions. En compliment de la Disposició Addicional 3a de l'Estatut, el govern de l'Estat invertirà a Catalunya 4.447 milions d'euros. Si se suma a aquest import la inversió que mobilitzaran els ajuntaments catalans, la xifra del conjunt d'administracions públiques assolirà els 14.084 milions d'euros el 2010, un 7,2% del PIB.

Austeritat i rigor: reducció del 0,4% de la despesa total del sector públic

Els comptes per al 2010 vénen marcats per una rigorosa política d'austeritat en la gestió dels fons públics, imposada per la reducció dels recursos i per la necessitat de donar exemple des de l'administració. Així, el conjunt de la despesa pública es reduirà un 0,4% en termes homogenis, és a dir un cop excloses les amortitzacions del deute i els interessos i comparant-la amb la previsió de liquidació per al 2009 (que inclou

1.367 milions d'euros de despesa inicialment no pressupostada que se sufragarà gràcies a la primera bestreta vinculada als guanys del nou model de finançament).

Algunes de les mesures d'austeritat aplicades pel govern són: la congelació dels sous dels alts càrrecs i del personal directiu de les empreses públiques, així com un increment retributiu general del 0,3%; la reducció en 46,5 milions d'euros de la despesa d'administració i serveis generals, consolidant la retallada de partides com la d'estudis i dictàmens que es va aplicar l'any 2008; o la reducció en 1.021 llocs de treball del personal administratiu, que s'implementa no pressupostant places vacants.

Aquest esforç de contenció permetrà reduir de forma considerable el dèficit tendencial, que el 2010 s'hagués situat al voltant dels 7.300 milions d'euros (4.600 de dèficit previst per al 2009 + 2.700 derivats de la caiguda d'ingressos estimada per al 2010).

Les actuacions principals incloses als pressupostos

El pressupost destinat a **salut** puja 9.883,1 M€, un 26,8% del total. Es finançaran fins a 195 actuacions d'inversió en atenció primària i 98 en atenció hospitalària. Es posaran en funcionament quatre nous hospitals: a Sant Joan Despí, a Sant Boi de Llobregat, a Mollet del Vallès i a Sant Joan de Reus. I es continuarà el desplegament del projecte de recepta electrònica de la Història Clínica Compartida a tot Catalunya. El govern culminarà definitivament el procés d'universalització de l'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública.

S'invertiran 6.308,9 M€ en **educació**, un 17,1% del total. Aquest any finalitzaran 78 noves construccions, ampliacions o adequacions de centres escolars que ja estan en marxa i es continuaran atenent les necessitats d'escolarització de la població nouvinguda. Es destinaran 129,4 M€ a ajudar les famílies a finançar el menjador escolar i el transport per desplaçar-se fins als centres i 11,7 M€ al programa de reutilització de llibres de text. En l'àmbit universitari, es dedicaran 53,9 M€ a executar el Pla d'inversions universitàries i es continuarà desenvolupant el mapa de titulacions universitàries a Catalunya.

Les actuacions de **protecció social** sumen un total de 2.110,5 milions d'euros. Destaquen els 574,5 M€ que es dedicaran a finançar pensions i prestacions assistencials, els 445,2 M€ que es destinaran a la gent gran en situació de dependència, els 383,4 M amb què s'ajudarà les persones amb discapacitats i el 180,5 M€ per a l'atenció a la infància i l'adolescència. El govern destinarà 100,6 M€ a finançar el conjunt d'actuacions destinades a la **promoció social**. Les **polítiques culturals i de foment de l'esport** rebran 453,2 M€ d'euros per a equipaments culturals (90,5 M€), suport i foment de les indústries culturals (69,6 M€) i desenvolupament dels plans de museus d'arqueologia i d'arxius i actuacions en patrimoni arquitectònic (40,5 M€), entre d'altres.

El pressupost destinat a **Justícia** serà de 953,1 M€ que permetran, entre altres coses, crear fins a 21 òrgans judicials, posar en funcionament els nous edificis judicials de Vielha i Berga i començar a construir els de Balaguer i Sant Feliu de Llobregat, com també el Centre Penitenciari Els Plans a Tàrraga.

Els comptes per al 2010 destinaran 1.287,2 M€ a les actuacions de **seguretat i protecció civil**. Aquest any entrarà en funcionament el centre 112 de Reus i la comissaria de Tortosa. S'iniciarà la construcció de les comissaries de Sarrià-Sant Gervasi i Sant Martí a Barcelona i una altra a Tarragona. També es preveu millorar la cobertura de la xarxa de telecomunicacions RESCAT i ampliar el sistema de plans de protecció civil i de xarxa d'alarmes per a tota la població.

El govern preveu transferir 4.116,7 M€ als **ens locals**. El suport de la Generalitat als ens locals es situa en 302,9 M€, 156,4 dels quals estan destinats al Fons de Cooperació Local de Catalunya, que incrementa un 3% d'acord amb els compromisos adquirits pel govern amb la Comissió Municipalista. Les transferències als ajuntaments adreçades a finançar polítiques sectorials (educació, sanejament d'aigua, tractament de residus...) sumen 1.427,5 M€.

També es destinaran 39,4 M€ a la **cooperació al desenvolupament**, 17,4 M€ a les relacions exteriors, 48 a les iniciatives per promoure la participació ciutadana i la qualitat democràtica, 28 M€ dels quals serviran per finançar les despeses ocasionades per l'organització de les eleccions al Parlament de Catalunya, i 42,5 M€ a la promoció de la llengua catalana.

El conjunt de mesures que l'**Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana** preveu que es duran a terme aquest any 2010, tenen un pressupost de 6.722,07 M€.

Es pressuposten 608,3 M€ per a actuacions d'**R+D+i** i 805,9 per a **societat de la informació i coneixement i telecomunicacions**. Aquest any entrarà en funcionament el Sincrotró ALBA (7,8 M€) i es destinaran 172,7 M€ a la innovació en l'empresa catalana. Es dotarà amb 189,7 M€ el Programa d'R+D biomèdics i ciències de la salut i amb 41,6 M€ el programa en ciència i tecnologia agroalimentària per a la millora de la competitivitat en l'agroindústria. També es consolidarà el Pla Catalunya Connecta, que dedicarà 2,6 M€ a la banda ampla rural, 2 a la industrial i 4,8 al projecte Xarxa Oberta.

Les iniciatives en **matèria energètica** es dotaran amb 41,3 M€. Destaquen els 5,9 per al pla d'estalvi i eficiència energètica a la Generalitat, els 7,1 per al pla d'electrificació rural i per a l'extensió de la gasificació a Catalunya i els 2,4 que es dedicaran a la implantació d'energies renovables segons els objectius del Pla de l'energia 2006-2015. Les polítiques de **consum i defensa de la competència** rebran 16,7 M€.

El foment de l'**ocupació** es dotarà de 732,5 M€, 285,9 dels quals es destinaran a programes de promoció de l'ocupació i 218,7 a polítiques de qualificació i formació professional, entre d'altres. Els crèdits destinats al **foment de l'activitat econòmica** i a les pimes pugen un total de 1.331,6 M€. D'aquests préstecs destaquen els adreçats al foment de la creació d'empreses i l'economia cooperativa, al sector agrari, ramader, pesquer, forestal i agroalimentari de Catalunya i els 300 milions de la línia ICFcrèdit per a pimes.

El **foment del comerç** rebrà 79,5 M€ i el pressupost per a **turisme i oci** puja a 87,8 M€. Els comptes per al 2010 també preveuen 262,1 M€ per a **infraestructures agràries i rurals**, 256,4 dels quals serviran per crear una xarxa de regadius per aconseguir un ús eficient de l'aigua de reg. També es destinaran 184,8 M€ per a l'**agricultura, l'alimentació i la indústria agroalimentària i la pesca**.

El capítol d'**infraestructures i mobilitat** pren un relleu important en aquests pressupostos amb un total de 3.042,1 M€, 2.406,5 dels quals es dedicaran a transport públic i 635,6 a comunicacions i logística. Es destinaran 159,4 M€ a la conservació de carreteres, 100 M€ al desdoblament de l'eix transversal i 104,9 M€ al desdoblament de la carretera C-17, entre moltes altres actuacions a la xarxa viària. Cal fer un esment especial a les inversions en el transport públic: 645,9 M€ per als trams 2 i 3 de la L9, 312,5 M€ amb finançament específic per als trams 1, 2 i 4 de la L9 i 96,9 M€, també amb finançament específic, per al metro de Terrassa i Sabadell. Així mateix, aquest any 2010 es destinaran 57,3 M€ al perllongament de la L5 (tram Horta-Vall d'Hebron) i 54,3 M€ al de la L2 (tram Pep Ventura-Badalona centre).

Els 596,5 M€ destinats a la política d'**habitatge** permetran concedir ajuts a prop de 80.000 llars per pagar els seus habitatges, concedir 30.000 avals per al lloguer i rehabilitar 45.000 habitatges, entre d'altres mesures. També s'invertiran 129,6 M€ per a urbanisme i ordenació del territori, dels quals cal subratllar 54,5 M€ per al programa de barris i millora d'urbanitzacions, els 66,9 M€ per a promoció de sòl industrial, els 15,2 per a actuacions a la muntanya i els 19,2 per als nuclis antics.

Els recursos per al 2010 preveuen dedicar 1.087,8 M€ al **cicle de l'aigua**, que permetran construir les infraestructures per a la reutilització d'aigües residuals al Camp de Tarragona (48,6 M€), connectar la dessalinitzadora de la Tordera fins a l'estació de tractament d'aigua potable de Cardedeu (43,4 M€) i dur a terme les obres per a la connexió Font Santa-Trinitat (68 M€). Les **actuacions ambientals** sumen un total de 336,9 M€.

Els primers pressupostos electrònics de la història

Per primera vegada, el Projecte de Llei de pressupostos de la Generalitat per al 2010 es lliura per via telemàtica, és a dir, que no se n'editarà cap volum en paper. Això representa un estalvi de 2.300.000 pàgines i de 35.000 euros. En llenguatge informàtic, la mida del llapis de memòria que el conseller d'Economia i Finances ha lliurat al president del Parlament és de 22 MB.

Aquesta transferència electrònica s'ha pogut fer gràcies a un nou aplicatiu informàtic, desenvolupat pel departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, que ja funciona des d'aquest curs polític per a l'elaboració i tramitació de totes les respostes parlamentàries, sol·licituds d'informació i informes de compliment de mocions i resolucions. Tots els departaments del govern utilitzen el nou sistema, cosa que els permet treballar de forma simultània en la preparació de respostes i compartir tota la informació sense intercanviar papers ni correus electrònics. Tot plegat, estalvia costos i temps. El circuit en xarxa serà totalment complet quan s'incorpori la signatura electrònica i el registre electrònic.